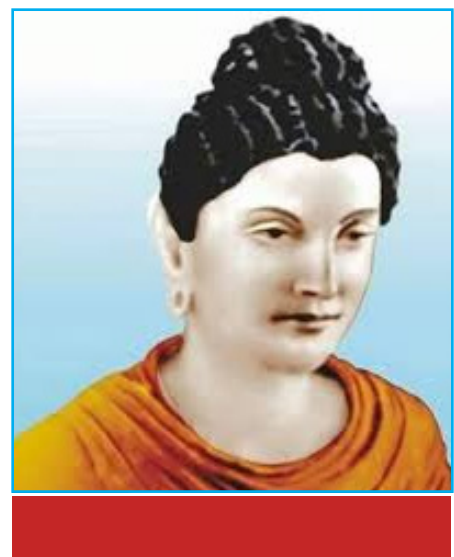




“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”



स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा



PATIALA On line paper 14 ਜੁਲਾਈ 2025 ਸੋਮਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਸਾਲ ਚੌਥਾ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay- 91-9780634849) HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ



ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਮਲ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂ!



ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ’ਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰੀ (SIR) ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਮਲ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ SIR ਨੂੰ ‘ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ’ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਅਥਾਰਟੀ 28 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ਵਿਆਪੀ ਮਸ਼ਕ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਬਿਹਾਰ SIR ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ

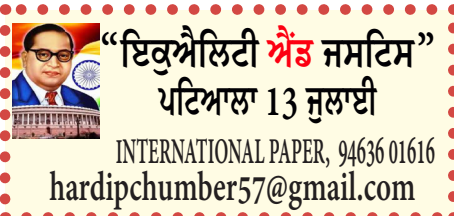


ਆਏਗਾ। ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਪਕ ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰਾ ਅਮਲ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਆਖਰੀ SIR ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੀ

ਰਾਜਾਂ ਨੇ 2002 ਅਤੇ 2004 ਵਿਚਕਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ’ਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ’ਚੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਲ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ- ਅਸਾਮ, ਕੇਰਲ, ਪੁਡੁਚੇਰੀ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2026 ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਿਆਂਮਾਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਕਦਮ ਅਹਿਮ ਹੈ। -ਪੀਟੀਆਈ

ਪੰਜਾਬ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 14 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ



ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 13 ਜੁਲਾਈ 2025 - ਪੰਜਾਬ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੋਮਵਾਰ 14 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

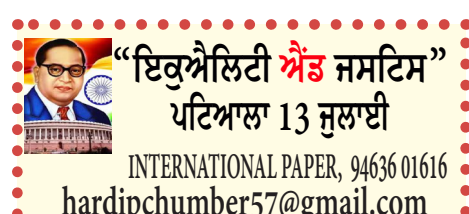
ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ’ਤੇ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਬਾਅਦ ’ਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ’ਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਐਕਟਰਸ ਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਇਲਾਜ ’ਚ ਜੁਟੀਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਮੋਗਾ ਮੈਡੀਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਅਨਿਲ ਕੰਬੋਜ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਦੌਰਾ



ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੰਬੋਜ ਦੇ ਗੋਲੀਆ ਲੱਗਣ ਕਾਰਣ ਮੈਡੀਸਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਮੋਗਾ (Punjab) ਵਿਖੇ ਚਲ ਰਹੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ



ਤੇ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੰਬੋਜ ਦੀ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (Punjab) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੱਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰੀ ਟੀਮਾਂ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਡਾਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲਗਾਤਾਰ ਡੀ ਐਮ ਸੀ ਦੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਟੀਮਾਂ ਤੋਂ ਫੀਡਬੈਕ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੰਬੋਜ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਘਨੌਰ ਦੇ 40 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ



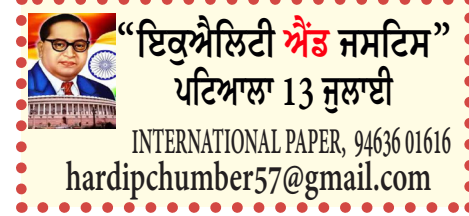
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਘਨੌਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵਿਭਾਗੀ

ਐਕਸੀਅਨ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਐਸ ਡੀ ਓ, ਜੇਈ ਆਦਿ ਨਾਲ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਹਲੇ ਮਾਜਰਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ

ਟਰੰਪ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ’ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਬਰਖ਼ਾਸਤ



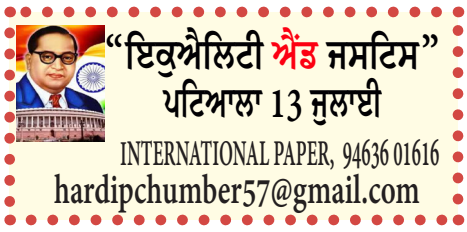
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੇ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਕੀਲ ਜੈਕ ਸਮਿਥ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਤੇ



ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।



ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

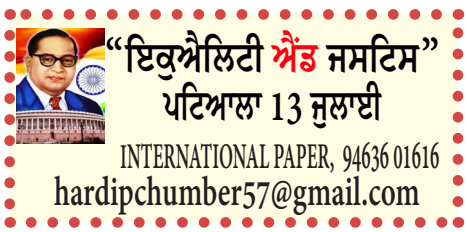
1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਐਤਵਾਰ, 17 ਮਈ, 1936 ਨੂੰ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਛੁਤਾਂ ਨੇ ਕਲਿਆਣ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੰਮੇਲਨ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਸ ਪਾਸ



ਦੇ 100 ਤੋਂ 150 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ। ਕਲਿਆਣ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਣ ‘ਤੇ,



(ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ)

ਹੁਣ ਮੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲਓ। ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕੋ ਸੰਸਕਾਰ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: (1) ਵੈਦਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, (2) ਸ਼ਾਸਤਰੇਕਤਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ (3) ਪੁਰਾਣੇਕਤਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਵੈਦਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸੰਸਕਾਰ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਸਤਰੇਕਤਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸੰਸਕਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇਕਤਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸੰਸਕਾਰ ਪੁਰਾਣਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ: (1) ਚਾਰ ਵੇਦ, (2) ਛੇ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਅਤੇ (3) ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੇਦਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੈਧਤਾ ਹੈ। ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵੈਧਤਾ ਹੈ। ਮੰਤਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਹਰ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਵੈਦਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਸਨੂੰ ਵੈਦਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰ-ਅਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੁਰਾਣਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣਿਕ ਕ੍ਰਮ ਮੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ ਉਸ ਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਲੋਕ “ਅੰਬੇਡਕਰ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੀਮਰਾਜ” ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਹਰ ਜਲੂਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 4000 ਅਛੁਤ ਸਨ। ਇਸ ਜਲੂਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਡ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤਾਂ ਅਤੇ ਐਕਰੋਬੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਸਟੰਟ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵੀ ਸਨ। ਸਾਰਾ ਮਾਹੌਲ ਅਖੌਤੀ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਗੂੰਗੇ ਅਛੁਤਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦੇ ਮੂਡ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਛੁਤਾਂ ਕੋਲ ਦੂਜਾ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਾਰਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕ

“ਤੁਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ, “ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਕਿਉਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?” ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਉਲਟ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, “ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ?”

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਾਂਗਾ, ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੌੜੇ ਅਨੁਭਵ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।

ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ‘ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਛਾਪ ਛੱਡੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਉਹ ਸਮਾਜ ਜੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਬਣਾਇਆ

ਲੜੀ ਵਾਰ ਭਾਗ 12

ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ ਉਸ ਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਾਣਿਕ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਾਣਿਕ ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਰੋਤ ਪੁਜਾਰੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੁਜਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਪੁਜਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ‘ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੁਆਰਾ, ਹੁਣ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤੱਥ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਹ ਉਸ ਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਪਹਿਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਰੋਤ ਸਹਿ-ਵਿਆਹ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਸਹਿ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਪਹਿਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਵ-ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸਵ-ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ

ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਹੂ, ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਫੌਜ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਪਰਕ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੱਤਾਰਾ ਚਲੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ 18 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੋਰੇਗਾਂਓ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਕਾਲ ਰਾਹਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਪੁੱਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੰਡਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੋਰੇਗਾਂਓ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਸੱਤਾਰਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਚਾਰ-ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਚੌਲਾਂ ‘ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸੱਤਾਰਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਝਟਕਾ ਉਦੋਂ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਈ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਕੱਟਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਕੱਟਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ ਕਿ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਨਾਈਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਨਾਈ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦਾ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਗੋਰੇਗਾਂਓ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਗੋਰੇਗਾਂਓ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਰੇਲਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਗੋਰੇਗਾਂਓ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ



ਕੱਪੜੇ ਸਿਲਾਈ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਭਰਾ, ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਗੋਰੇਗਾਂਵ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਨੌਕਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪੱਤਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਜ਼ਰੂਰ ਭੇਜਣਗੇ। ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੌਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਏ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਾਰੇ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ‘ਤੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਯਾਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਅਸੀਂ ਲਗਭਗ 45 ਮਿੰਟ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤੇ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਬੈਲਗੱਡੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਜਾਤੀ ਮਹਾਰ ਸੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਜਾਂ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਏਗਾ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕੱਲ੍ਹ.....

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਭੁੰਨੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਲਵੇਗਾ। ਫਿਰ, ਭਾਂਡਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਲਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ, ਕੁਝ ਤੋਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਧਾਤ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤੋਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਕੱਚ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਦਾ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਭੁੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦਰਜਾ ਉਸ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਿਸ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਤ ਦੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਤੀ ਉਸ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਸ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਉਸ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਕੱਚ ਦੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਕੱਚ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ‘ਨਿਰਲੇਪ’ (ਨਿਰਦੋਸ਼) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭ ਤੋਂ ਨੈਤਿਕ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੋਰ ਧਾਤਾਂ ਅਸ਼ੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸ਼ੁੱਧੀਆਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ‘ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਦੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕੱਲ੍ਹ.....

ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 3.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਚੱਬੇਵਾਲ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜ਼ਿੰਪਾ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੇਚੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ



ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਅਤੇ ਟੁੱਟੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੁਣ ਮੰਡੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 3.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜ਼ਿੰਪਾ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੇਚੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸੀਸੀ ਫਲੋਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ

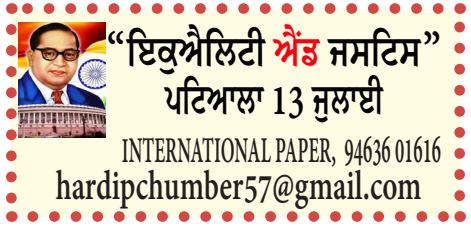


ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਡੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੀਂਹ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ, ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ 249.94 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸੀਮਿੰਟ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਫ਼ਰਸ਼ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਲਦੀ

ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 65-70 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਪਾਈਪਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਵਿਛਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 102.54 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਅਤੇ ਲੀਕੇਜ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜ਼ਿੰਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਹਿਤ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਪਾਰਕ ਦਾ ਵੀ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੇਚੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਡੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਜਗੀਰਪੁਰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਬਸਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮਹਿਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵੱਡਾ ਹੁਲਾਰਾ- ਕਰੀਮਪੁਰੀ



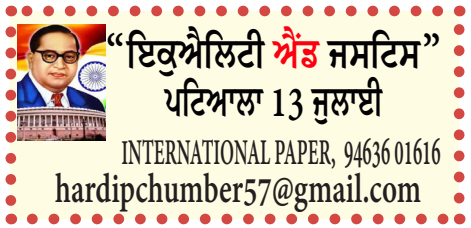
ਲੁਧਿਆਣਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਿਹਾਤੀ ਪਿੰਡ ਜਗੀਰਪੁਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ



ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਜ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ

ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਸਪਾ ਵਿੱਚ ਆਮਦ ਨਾਲ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏਗੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੇ ਮਹਿਮ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ

ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਹਰਭਜਨ ਖਲਵਾੜਾ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ



ਫਗਵਾੜਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਖਲਵਾੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਇੰਡੀਆ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ

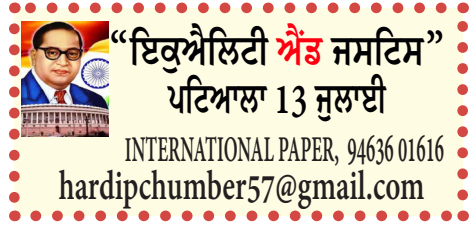


ਵੱਲੋਂ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਫਗਵਾੜਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ

ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਖੇੜਾ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਕੀਮਤੀ ਲਾਲ ਪਿੰਡ ਖਲਵਾੜਾ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਸੋਢੀ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਖੇੜਾ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਚਰਨਜੀਤ ਜੱਖੂ ਬਾਬਾ ਗਧਿਆ, ਪੰਚ ਹੁਸਨ ਲਾਲ, ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਮੱਲ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਾਥੀ ਵਿਵੇਕ ਜੀ ਫਗਵਾੜੇ ਤੋਂ ਮਾਜੋਂਦ ਸਨ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਉਪ ਚੋਣ: ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 14 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ, ਵੋਟਿੰਗ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ



ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਪ ਚੋਣ 27 ਜੁਲਾਈ 2025 (ਸੋਮਵਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ ਦੀਆਂ 151 ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ 4 ਪੰਚਾਂ ਦੀਆਂ 151 ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇਹ ਉਪ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 14 ਜੁਲਾਈ 2025 (ਸੋਮਵਾਰ) ਤੋਂ 17 ਜੁਲਾਈ 2025 (ਵੀਰਵਾਰ) ਤੱਕ, ਸਬੰਧਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ 18 ਜੁਲਾਈ 2025 (ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਕੀਤੀ

ਜਾਵੇਗੀ। ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 19 ਜੁਲਾਈ 2025 (ਸ਼ਨੀਵਾਰ) ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਬੰਧਤ ਪੋਲਿੰਗ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 23 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਸੀਮਾ 40,000 ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਸੀਮਾ 30,000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ



ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਯੋਗ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 13 ਜੁਲਾਈ, (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ)

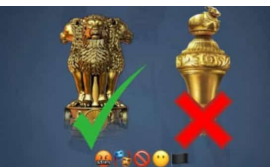
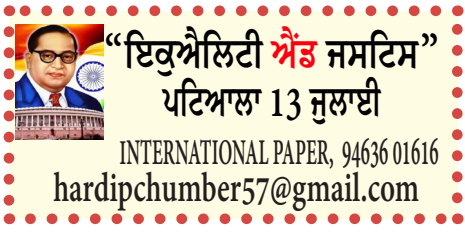
ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਰੁੱਖ ਲਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਬੂਟੇ/ਰੁੱਖ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਜਾਵਟੀ, ਮੈਡੀਕੇਟਡ, ਛਾਂਦਾਰ ਤੇ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਜ਼ਾ ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਲੱਬ ਰਜਿ.



ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ “ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ ਤੇ ਸੰਭਾਲੋ” ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੁਹੱਲਾ ਟਿੱਬਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਫੁੱਟਬਾਲ ਗਰਾਊਂਡ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਲੱਬ ਰਜਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ

, ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹਾ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ “ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲੋ” ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਬੇਰੀਆਂ ਦੇ ਬੂਟੇ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੀਰੀਪੀਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਲੱਬ ਰਜਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਰੀਆਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰ ਵੀ ਟਾਵੇ

ਟੱਪੇ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਲੱਭ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਲੱਬ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਇਹ ਰੁੱਖ ਹੁਣ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀਆ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਟ੍ਰੀ ਗਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੁਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।



ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਧਨੀਤੀ: ‘ਟੈਰਾ ਨੁਲੀਅਸ’ ਤੋਂ ਗਾਜ਼ਾ ਤੱਕ

-ਡਾ. ਗਿਡੀਅਨ ਪੋਲਿਆ
ਅਨੁਵਾਦ : ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

[ਮੈਲਬੌਰਨ ਸਥਿਤ ਡਾ. ਗਿਡੀਅਨ ਪੋਲਿਆ ਉੱਘੇ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਲੇਖਕ, ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਕਾਰਕੁਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾ ਟ੍ਰੇਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੈਲਬੌਰਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 130 ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ-ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ “Biochemical Targets of Plant Bioactive Compounds” (2003) ਨਾਂ ਦਾ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਹ “Jane Austen and the Black Hole of British History” (1998, 2008, 2022), “US-imposed Post-9/11 Muslim Holocaust & Muslim Genocide” (2020), “Climate Crisis, Climate Genocide & Solutions” (2020), “Free Palestine: End Apartheid Israel, Human Rights Denial, Gaza Massacre, Child Killing, Occupation and Palestinian Genocide” (2024) ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 22 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਕੇ.ਪੀ. ਸਸੀ ਤੀਜਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵੈੱਬੀਨਰ’ ਵਿਚ ‘ਇਜ਼ਰਾਇਲ: ਗੋਰੇ ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਚੌਕੀ’ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਸ਼ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। - ਸੰਪਾਦਕ]

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ “ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰੀ ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ” ਕਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 10,000 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਖੇਡ ਅਤੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਖੇਤੀ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਦੀ ਖੇਤੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਬਸਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਥਾਈ ਖੇਤੀ ਨੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਅਤੇ ਬਸਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰਦਾਵਾਂ ਫ਼ੌਜਵਾਦ, ਪਿਤਰ-ਸੌਤਾ, ਜੰਗ, ਫ਼ੌਜੀ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਸ਼ਹਿਰ, ਨਗਰ-ਰਾਜ, ਰਾਸ਼ਟਰ-ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ। ਅੰਤ ਵਿਚ, ਇਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਆਈ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਇਹ ਸਚਾਈ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਬਖ਼ੂਬੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। 1453 ‘ਚ ਕਾਂਸਟੈਂਟੀਨੋਪਲ ‘ਤੇ ਤੁਰਕਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ, ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਗ਼ਲਬੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪੀ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਰਡ ਡਾਇਮੰਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਗੰਨਜ਼,ਜਰਮਜ਼, ਐਂਡ ਸਟੀਲ’ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਯੂਰਪੀ ਤਰਜ਼ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸੰਭਵ ਸੀ - ਜਿਵੇਂ ਕਣਕ, ਭੇਡ, ਗਾਂ। ਡਾਇਮੰਡ ਇਹ ਮੂਲ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੂਰੋਪੀਆ ਦੇ ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮ ਧੁਰੇ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਚੀਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਵੀਨਤਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਲਦੀ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ, ਪਰ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਦੱਖਣ ਧੁਰਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹਥਿਆਈ ਅਤੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਖਦੇੜ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਟੈਰਾ ਨੁਲੀਅਸ” ਦਾ ਝੂਠ ਫੈਲਾਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਲਾਤੀਨੀ ਵਿਚ ਭਾਵ ਹੈ ‘ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ’। ਇਹੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਝੂਠ ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਹੀ ਝੂਠ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਇਕ ਨਸਲਵਾਦੀ, ਨਸਲਘਾਤੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨ, ਬਲਕਿ ਨੀਲ ਨਦੀ ਤੋਂ ਯੂਫ਼ਰੇਟਸ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਥਿਆ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ, ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਨੁਮਾ ਬਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਸੀਹਾ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀ ਯੁੱਧਨੀਤੀ ਹੈ।

ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਛਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 10 ਕਰੋੜ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹਿੰਸਾ, ਵਾਂਝੇਪਣ, ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਚੇਚਕ ਵਰਗੀਆਂ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਦੀਪਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਖਸਰੇ ਵਰਗੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ, 1788 ਵਿਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 10 ਲੱਖ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਅਨ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, 1788 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ ਹਿੰਸਾ, ਬੇਦਖ਼ਲੀ, ਵਾਂਝੇਪਣ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 1788 ਵਿਚ ਉੱਥੇ 350 ਤੋਂ 700 ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ 120 ਬਚੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕੰਢੇ ‘ਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ, ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾਈ 30 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ 1860 ਵਿਚ ਬਸ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੁੱਧਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ — ਅੰਗਰੇਜ਼ ਫ਼ੌਜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ, ਚੰਗੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ‘ਤੇ। ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਵਿਚ 1.8 ਅਰਬ ਦੇ ਕਰੀਬ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਥੋਪੇ ਗਏ ਵਾਂਝੇਪਣ ਕਾਰਨ ਮਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮਿਸਾਲ ਲਈ, 1860 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 30 ਕਰੋੜ ਸੀ ਅਤੇ 1930 ਵਿਚ ਵੀ ਉਹੀ ਰਹੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਮ ਦਰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਸੀ। 1769-70 ‘ਚ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਪਏ ਵੱਡੇ ਕਾਲ (1 ਕਰੋੜ ਮੌਤਾਂ) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1942-45 ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੇ ਬੰਗਾਲ ਕਾਲ (60-70 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ) ਤੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਲ ਪਏ। ਬੰਗਾਲ ਕਾਲ ਦੇ ਘਾੜੇ ਚਰਚਿਲ ਨੇ 1935 ਵਿਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ - “ਭਾਰਤ ਦਾ ਜੋ ਜੀਵਨ-ਪੱਧਰ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਜੀਵਨ-ਪੱਧਰ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਦੇ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਿਚੋੜ ਲੈਣਾ।” ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਸਾਲ 10-12 ਲੱਖ ਟਨ ਅਨਾਜ ਬਾਹਰੋਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਰ 1942-45 ਵਿਚ ਔਸਤਨ ਸਿਰਫ਼ 5 ਲੱਖ ਟਨ ਅਨਾਜ ਹੀ ਆਇਆ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ 25 ਲੱਖ ਫ਼ੌਜ ਲਈ ਮਸਾਂ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।

ਚੀਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗੋ ਵਿਚ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਆਬਾਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, 2 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10 ਕਰੋੜ ਚੀਨੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਫ਼ੀਮ ਯੁੱਧਾਂ ਅਤੇ ਤਾਈਪਿੰਗ ਵਿਦਰੋਹ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕਾਂਗੋ ਵਿਚ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਬੜ ਅਤੇ ਹਾਥੀਦੰਦ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਾਂਗੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ। ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਢ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਾਪਾਨੀ ਕਬਜ਼ੇ (1937-45) ਵਿਚ ਵੀ 3.5 ਤੋਂ 4 ਕਰੋੜ ਚੀਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਰਾਹੀਂ ਥੋਪੇ ਵਾਂਝੇਪਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਸੀਹਾ ਕੈਂਪ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ 57 ਸਾਲ ਦੇ ਜ਼ਾਇਓਨਿਸਟ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਰੋਹ (7 ਅਕਤੂਬਰ 2023) ਨੂੰ 1139 ਇਜ਼ਰਾਈਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਨਾਮਵਰ ਸਨਮਾਨਤ ਪੱਛਮੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ 7 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਦਾ ਹਮਲਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ 9/11 ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਜ਼ਰੀਏ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਆਈਡੀਐੱਫ(ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਡਿਫੈਂਸ ਫੋਰਸਿਜ਼) ਦੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੈਨੀਬਲ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਬੰਧਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੁਦ ਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਰਸਾਲੇ, ਦੀ ਲਾਸ਼ੈਂਟ, ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਤੱਕ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ 1.36 ਲੱਖ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇਪਣ ਨਾਲ 5.44 ਲੱਖ, ਯਾਨੀ ਕੁਲ 6.8 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਵਾਂਝੇਪਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1950 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ (ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ) ਅਜਿਹੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਂਝੇਪਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਵਿਚ 70% ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਗਲੋਬਲ ਅਵੈਇਡੇਬਲ ਮੌਰਟੈਲਿਟੀ ਸਿੰਸ 1950’ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ‘ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 5.44 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 3.8 ਲੱਖ ਬੱਚੇ (ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਵ-ਜੰਮੇ ਬਾਲਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਜ਼ੋਖਮ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੋਪੀ ਗਈ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 5,44000 ਗਾਜ਼ਾ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚ 3,80000 ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੋ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੰਡਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ



ਇਸ ਵਿਚ 3.8 ਲੱਖ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ, 4.79 ਲੱਖ ਬੱਚੇ, 63 ਹਜ਼ਾਰ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਮਰਦ ਹਨ।

ਜਦਕਿ, ਯਹੂਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ 50,500 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਵਾਂਝੇਪਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਲ ਮੌਤਾਂ 7 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ 24 ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ 17 ਲੱਖ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ “ਰਿਵੇਰਾ-ਤਰਜ਼ ਦਾ ਲਗਜ਼ਰੀ ਰਿਜ਼ੋਰਟ” ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ — ਯਾਨੀ 7 ਲੱਖ ਗਾਜ਼ਾ ਵਾਸੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ (24 ਲੱਖ ਵਿੱਚੋਂ 17 ਲੱਖ ਘਟਾਉਣ ‘ਤੇ)। ਜੇਕਰ ਮੰਨ ਲਈਏ ਕਿ 1 ਲੱਖ ਮਿਸਰੀ ਉੱਥੇ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮਿਸਰ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 6 ਲੱਖ ਗਾਜ਼ਾ ਵਾਸੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇਪਣ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜੋ ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੀਡੀਆ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ 50,500 ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1908 ਵਿਚ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ 1914 ਵਿਚ ਓਟੋਮਨ ਸਲਤਨਤ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਇਰਾਕ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫ਼ਰਾਂਸ-ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਉੱਪਰ ਧਾਵਾ ਬੋਲਕੇ ਉੱਥੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਲਏ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 77 ਸਾਲਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ 20 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਈਰਾਨ ‘ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ-7 ਮੁਲਕਾਂ (ਕੈਨੇਡਾ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਇਟਲੀ, ਜਪਾਨ, ਯੂ.ਕੇ. ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਹਨ, ਜੋ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹਨ) ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਝੂਠਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: “ਅਸੀਂ ਜੀ-7 ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਮਾਇਤ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਈਰਾਨ ਖੇਤਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। “ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਜੋ ਜੀ-7 ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਖ਼ਰ-ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਵੀ ਜੀ-7 ਦੇ ਇਸ ਝੂਠ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਅਸਲੀਅਤ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਥਾਪੜੇ ਨਾਲ ਇਹ ਹਮਲਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੜਕਾਹਟ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਕੋਲ 90 ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਹਨ, ਈਰਾਨ ਕੋਲ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਐੱਨ.ਪੀ.ਟੀ. (ਪਰਮਾਣੂ ਅਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਧੀ) ਉੱਪਰ ਦਸਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਦਸਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ। ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਈਰਾਨ, ਹੋਰ ਮੁਸਲਿਮ ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਪਰਮਾਣੂ-ਮੁਕਤ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ 2025 ਵਿਚ ਹੀ 5 ਮੁਲਕਾਂ ‘ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 77 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 14 ਮੁਲਕਾਂ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੱਚੀਓ ਹੀ ਈਰਾਨ ਕੋਲ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ‘ਤੇ ਕਿਉਂ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਲੋਕ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਹਨ? ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਪੱਛਮ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਤਮਘਾਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ? ਯਾਦ ਕਰੋ, ਇਹੀ ਝੂਠ ਇਰਾਕ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ‘ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਆਪਕ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਹਨ’ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀ-7 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਬਕਾ ਬਸਤੀਵਾਦੀ, ਨਸਲਘਾਤੀ ਤਾਕਤਾਂ, ਨਸਲਵਾਦੀ, ਰੰਗਭੇਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ? ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੀ-7 ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਯੂਰਪੀ ਹਨ - ਇਹ ਸਿੱਧੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 123 ਮੁਲਕਾਂ

‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਫ਼ੌਜੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਇਸਦੀ ਫ਼ੌਜ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨਾਟੋ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 32 ਮੁਲਕ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀ ਹਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਡੱਟ ਕੇ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਜ਼ਾਇਓਨਿਸਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹੋਲੋਕਾਸਟ ਰੀਮੈਂਬਰੈਂਸ ਅਲਾਇੰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ‘ਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਈਰਾਨ, ਫ਼ਲਸਤੀਨ, ਲੇਬਨਾਨ, ਸੀਰੀਆ, ਅਤੇ ਯਮਨ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਨਾਂ ਭੜਕਾਹਟ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਚ ਯੂਰਪੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗੀ ਜ਼ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ‘ਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ 1960ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਜ਼ਾਇਓਨਿਸਟ ਏਜੰਡਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਤਾ ਆਪਣੀ ਪੂਛ ਦੇ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਇਹ ਪੂਛ, ਜ਼ਾਇਓਨਿਸਟ ਇਜ਼ਰਾਇਲ, ਹੁਣ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਘੁੰਮਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਯੂਰਪੀ ਤਾਕਤਾਂ ਹੁਣ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਜੀ-7 ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਾਟੋ ਦੁਆਰਾ ਥੋਪੇ ਗਏ ਯੁੱਧ (ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਅਫ਼ਗਾਨ ਪਰਲੇ’ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 70 ਲੱਖ ਅਫ਼ਗਾਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇਪਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਯਾਨੀ ਜੀ-7 ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗ਼ੈਰ ਜੀ-7 ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਯੁੱਧ, ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਅਤੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਤੀਜਾ, ਜੀ-7 ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਕਈ ਗ਼ੈਰ ਜੀ-7 ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਨਸਲਵਾਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਇਹੋ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸੋਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 77 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਭੇਦ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ - ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੋਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਬਚੇ ਹੋਏ 17 ਲੱਖ ਲੋਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਖਾਣੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੇ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਇਹੀ ਮੰਜ਼ਰ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਹਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਵਕਤ ਟੀਵੀ ‘ਤੇ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ। 4000 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਗਾਜ਼ਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਕਦੇ ਅਰਬੀ ਇਤਰ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਲਰਿੰਪਲ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਿਤਾਬ ‘ਦੀ ਗੋਲਡਨ ਰੋਡ’ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਪੇਨ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਤਹਿਜੀਬ ‘ਤੇ ਪਿਆ। ਡੈਲਰਿੰਪਲ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਪਰ ਧਰਮ-ਯੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲਿਆਂ (ਕਰੂਸੇਡਰਾਂ) ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੱਧਕਾਲੀ ਭਾਰਤੀ-ਅਰਬੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਯੂਰਪ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਸਤਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਧਰਮ-ਯੋਧੇ ਉਹੀ ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਵਾਪਸ ਯੂਰਪ ਲੈ ਗਏ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੰਗਭੇਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ — ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਜੀ-7 ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ - ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਵੇ। ਮੁਸਲਿਮ ਜਗਤ ਉੱਪਰ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪੱਛਮ ਦੀ ਇਹ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਜਾਬਰ ਨੀਤੀ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਯੂ.ਐੱਨ. ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿਚ ਵੋਟ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਸੰਤਾਪ ਦਾ ਅੰਤ ਓਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹੇਗੀ ਕਿ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਜਗਤ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ - ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ। 1960 ਵਿਚ ਸ਼ਾਰਪਵਿਲ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ 69 ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਰੰਗਭੇਦੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ‘ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ, ਜੋ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਈਆਂ। ਹੁਣ ਉਹੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੰਗਭੇਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ‘ਤੇ ਵੀ ਲਗਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਤੱਕ ਮਾਰੇ ਗਏ 6.8 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਰਪਵਿਲ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਫ਼ਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ 10,000 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ।

email - hardipchumber57@gmail.com

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ 22 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੇਲਰ ਲਾਈਟਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਟ



ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅੱਜ 22 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਸੇਲਰ ਲਾਈਟਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਸੇਲਰ ਲਾਈਟਾਂ ਹਲਕੇ ਦੇ ਐਮਾਂ ਜੱਟਾਂ, ਅਕਾਲਗੜ੍ਹ, ਭਾਂਤਪੁਰ ਜੱਟਾਂ, ਭਰੇਵਾਲ, ਭਵਾਨੀਪੁਰ



ਭਾਗਤਾਂ, ਚੱਕ ਹਾਜੀਪੁਰ, ਡਾਨਸੀਵਾਲ, ਡੇਰੋਂ, ਦੁੱਗਰੀ, ਫਤਿਹਪੁਰ ਖੁਰਦ, ਹੇਲਰਾਂ, ਹਿਆਤਪੁਰ, ਜੀਵਾਨਪੁਰ ਜੱਟਾਂ, ਝੋਣੇਵਾਲ, ਜਗਤਪੁਰ ਜੱਟਾਂ, ਖਾਬੜਾ, ਲਹਿਰਾ, ਮਾਨਸੇਵਾਲ, ਰਸੂਲਪੁਰ, ਸਦਰਪੁਰ, ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਅਤੇ ਸੌਲੀ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ,

ਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਐਮਐਲਏ ਰੋੜੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਹੁਣ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੂਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜੰਕ ਮਾਹੌਲ ਬਣੇਗਾ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਵੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਯਤਨ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੋੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਦਾ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ



ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਇੰਡੀਅਨ ਡਿਸਟੇਬਲਡ ਕਲੱਬ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਸਟੇਬਲਡ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਧੀਰ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ



ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿਲਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪਾਹਜਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵਫ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਦੁਸ਼ਾਲਾ ਅਤੇ ਗੁਲਦਸਤਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵਫ਼ਦ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਹਾਂਡਾ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਗਰੇਵਾਲ, ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੱਕੜ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਠੀ, ਮੀਨਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੈਣੀ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਥਾਪਰ, ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਠਾਕੁਰ, ਮੈਡਮ ਰਜਨੀ, ਮਧੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੋਹਨ ਕੌਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪੁਰਾਣੀ ਬੱਸੀ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕੈਪਸ਼ਨ: ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪੱਟੀ, ਮਧੂ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ

ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਸ਼ਾਖਾ ਰਤੀਆ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਯੋਜਿਤ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹੀ।



ਰਤੀਆ/ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਸ਼ਾਖਾ ਰਤੀਆ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਮੰਗਲਮ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਰਾਹੀਂ ਐਸ.ਐਸ. ਜੈਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਤੀਆ ਭਾਜਪਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਕਿਤ ਸਿੰਗਲਾ ਅਤੇ ਕਪਿਲ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ 52 ਯੂਨਿਟ ਖੁਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੁਨਦਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ



ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਖੁਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਐਸ.ਐਸ. ਜੈਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ (ਸੰਜੂ) ਜਿੰਦਲ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸਨ। ਇਸ ਸਫਲ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਿਲਾ ਖੁਨਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਰਤੀਆ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ: ਨਰੇਸ਼ ਗੋਇਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਲੋਕੇਸ਼ ਖੁਰਾਣਾ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸੌਰਵ ਗੋਇਲ, ਐਕਟੀਵਿਟੀ

ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ (ਸੰਸਕਾਰ) ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਂਸਲ, ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ (ਸੰਪਰਕ) ਪ੍ਰਵੀਨ ਤਨੇਜਾ, ਮਹਿਲਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ: ਸ਼ਬੀਨਾ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਲਿਕ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਾ: ਚਰਿੰਤਨ ਮਲਿਕ, ਡਾ. ਅਸ਼ਵਨੀ ਗਰਗ, ਮਨੋਜ ਗੁਪਤਾ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਜੈਨ, ਰਮੇਸ਼ ਤਨੇਜਾ, ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਤਨੇਜਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਮਦਾਨ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਮੋਗਾ, ਅਵਤਾਰ ਢੀਂਗਰਾ, ਵਿਨੋਦ ਨਿੱਕੂ, ਰਾਜੇਸ਼ ਮੰਗਲਾ ਕਾਲਾ, ਅਜੈ ਗੋਇਲ, ਸਚਿਨ ਗੋਇਲ, ਅੰਸ਼ੁਲ ਲਲਿਤ, ਸ਼ਿਵਾਲੀ ਮੰਗਲਾ, ਡੌਲਫ ਨਿਓਂਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਡੌਲਫ ਨਿਓਂਜ਼ੀਲੈਂਡ ਆਦਿ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।



ਮਾਨਸਾ 13 ਜੁਲਾਈ (-ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)-- - ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਫਸੋਸ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਦਾ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਸਵੇਰ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਰਾਮਬਾਗ ਵਿਖੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੇਜਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਸਭਾ ਅਤੇ

ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਚਾਨਕ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤੇ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਏ। ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਰਾਮਬਾਗ ਵਿਖੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਉਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਸਮਾਜ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਸਾਧੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਜਲ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਗਈਆਂ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਸਭਾ ਅਤੇ

ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਮਾਏ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਭਾਵੇਂ ਅਣਵਿਆਹੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜਿਆਂ, ਭਤੀਜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਦਿਹਾਂਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਖਸੀਅਤ ਨਿਸ਼ਕੰਪ ਚੇਤਨਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ



ਤੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਲਾਲੀ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਵਿਜੈ ਸਿੰਗਲਾ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ ਭਾਗੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮੀਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ‘ਤੇ ਚਾਦਰ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲੀ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਣੇ ਸੁਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ-,,ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ,, * ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ‘ਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਜਲਦ ਕਰਾਂਗੇ ਗਠਨ,,, ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ

ਮਾਨਸਾ 13 ਜੁਲਾਈ ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ



(ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਸੈਂਟਰ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੁਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ



ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ

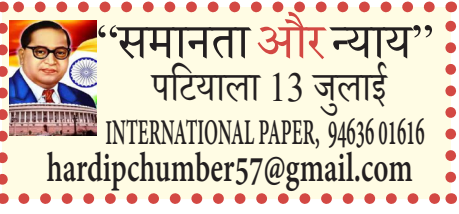
ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸੁਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ

ਲੈਣਾ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਹੈ। ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਡਮ ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਸਬੰਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਵਨਿਯੁਕਤ ਸੁਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੈਡਮ ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸੂਬੇ ਭਰ ‘ਚ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲੀ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ

ਕਰਕੇ ਕੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਛੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਮਾਨਸਾ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਸਟਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਮਾਸਟਰ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਬਰਨਾਲਾ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਘਾਰੂ ਮੋਗਾ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵੀ ਜਲਦ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵਫਦ ਦੇ ਰੂਪ ‘ਚ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।



हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

मुक्ति और उन्नति के लिए धर्म परिवर्तन आवश्यक है

रविवार 17 मई, 1936 को पूर्व और दक्षिण ठाणे जिले के अछूतों ने कल्याण में एक महाअधिवेशन का आयोजन



क्रिया। यह अधिवेशन डॉ. बी. आर. अम्बेडकर की अध्यक्षता में धर्म परिवर्तन घोषणा को खुले समर्थन के उपलक्ष्य में आयोजित किया गया था। आस-पास के 100

से 150 गांवों के अछूतों की भीड़ रेलवे स्टेशन पर डॉ. बी. आर. अम्बेडकर के स्वागत में उमड़ पड़ी। 3 बजे अपराह्न कल्याण रेलवे स्टेशन पहुंचने पर अनेक नेता उनसे मिले और अभिनन्दन किया।

रेलवे स्टेशन के बाहर लोग नारे लगा रहे थे “अम्बेडकर जिन्दाबाद, थोड़े दिन में भीमराज”। बाहर जुलूस में लगभग 4000 अछूत थे। इस जुलूस में बैंड पार्टी, शारिरिक व्यायाम तथा कलाबाजी और करतब करने वाले लोगों की मंडलियां भी थीं। पूरा वातावरण गुंगे और बहरे कहे जाने वाले अछूतों के प्यार तथा आत्मसम्मान की मनोदशा से ओत प्रोत था।

डॉ. बी. आर. अम्बेडकर ने विस्तार से समझाया कि अछूतों के पास धर्म परिवर्तन को छोड़ कोई दूसरा विकल्प क्यों नहीं है। सम्पादक

“धर्म परिवर्तन के बारे में मेरे विचार जानने को आप यहाँ सम्मिलित हुए हैं। इसलिए मैं आप लोगों से इस विषय पर विस्तार से चर्चा करना आवश्यक समझता हूँ।

कुछ लोग यह प्रश्न उठाते हैं, “हम अपना धर्म परिवर्तन क्यों करें?” तब मेरी सहज प्रतिक्रिया उलट प्रश्न करने की होती है, “हम धर्म परिवर्तन क्यों न करें ?”

मैं अपने जीवन में घटे कुछ दृष्टांतों का वर्णन करूंगा तब आपको मेरे धर्म परिवर्तन के विकल्प को समझना आसान होगा। आपको भी अपने जीवन में ऐसे कटु अनुभव हुए होंगे।

मेरे जीवन में घटित चार या पांच घटनाओं ने मेरे मस्तिष्क पर गहरी छाप छोड़ी और मुझे हिन्दू धर्म त्यागकर कोई और धर्म अपनाने को प्रेरित किया। आज उनमें से दो या तीन घटनाएं आपको बताऊंगा।

मेरा जन्म महू, इन्दौर में हुआ, जहां मेरे पिता जी सेना में सेवारत थे। वे उस समय सूबेदार थे। क्योंकि हम छावनी में रहते थे, सेना क्षेत्र से बाहर की दुनिया से वास्ता बहुत कम था। मुझे अस्पृश्यता का कोई अनुभव नहीं था। जब पेंशन पाकर मेरे पिताजी सेवानिवृत्त हुए तो हम रहने के लिए सत्तारा चले गये। मैं जब पांच वर्ष का भी नहीं हुआ था तो मेरी मां चल बसी थीं। गोरेगांव में अकाल पड़ रहा था इस पर काबू पाने के लिए सरकार ने अकाल सहायता रोजगार शुरू किया। उन्होंने पानी के एक बड़े हौज की खुदवाई शुरू की और मेरे पिताजी की नियुक्ति मजदूर शिविर पर मजदूरों में मजदूरी बांटने के लिए की गई। उनको इस सिलसिले में गोरेगांव शिविर में रहना पड़ा और हम चार बच्चे सत्तारा में रह गए। चार-पांच साल तक हमें केवल चावल पर ही रहना पड़ा। सत्तारा आने के बाद ही हमें अस्पृश्यता किसे कहते हैं। इसका अनुभव हुआ। पहली चोट मुझे तब लगी जब मैंने यह जाना कि कोई भी नाई मेरे बाल काटने को राजी नहीं हुआ। इससे हम विचलित थे। मेरी बड़ी बहन जो अभी भी जीवित है, हमारे घर के बाहर चबूतरे पर बैठकर मेरे बाल काटा करती थी। यह बात मेरी समझ से परे थी कि इतने नाइयों के होते कोई भी, कोई नाई मेरे बाल क्यों नहीं काटता था।

दूसरा दृष्टांत भी उसी समय से संबंधित है। जब मेरे पिताजी गोरेगांव में थे तो वे हमें पत्र भेजते थे। एक पत्र में उन्होंने हमें गोरेगांव आने का निमन्त्रण दिया। रेलगाड़ी द्वारा गोरेगांव जाने के विचार ने मुझे बहुत रोमांचित किया क्योंकि मैंने तब तक रेलगाड़ी कभी नहीं देखी थी। मेरे पिताजी के भेजे रुपयों से हमने नये कपड़े सिलवाये और



मेरा भाई, मेरी बहन की बेटी और मैंने गोरेगांव के लिए यात्रा शुरू की।

हमने चलने से पहले ही एक पत्र भिजवाया था, परन्तु दुर्भाग्यवश हमारे नौकर की लापरवाही के कारण या उसकी चूक के कारण वह पत्र मेरे पिताजी तक नहीं पहुंचा। हम आश्चर्य थे कि मेरे पिताजी किसी नौकर को हमें लेने रेलवे स्टेशन अवश्य भेजेंगे। रेलगाड़ी से उतरने के बाद जब हमें कोई नौकर नहीं दिखा तो हमें बहुत कष्ट हुआ।

जल्द ही सभी लोग प्रस्थान कर गए और हमारे अतिरिक्त प्लेटफार्म पर कोई यात्री नहीं बचाया। हमने इंतजार में लगभग 45 मिनट व्यर्थ गंवाये। स्टेशन मास्टर ने हमसे पूछा कि हम किसकी प्रतीक्षा कर रहे हैं। किस जाति से हैं और हमें कहाँ जाना था। हमने बताया कि हम महार जाति से हैं। उसे यह सुनकर धक्का लगा और वह कोई पांच कदम पीछे हट गया। परन्तु हमारे कपड़े देख उसने अंदाजा लगाया होगा कि हम किसी संपन्न परिवार से हैं। उसने हमें भरोसा दिलाया कि वह हमें कोई बैलगाड़ी दिलवाने की कोशिश करेगा। परन्तु हमारी जाति महार होने के कारण कोई भी गाड़ीवान हमें अपने वाहन में नहीं ले जाना चाहता था। शाम होने वाली थी, शाम के 6 या 7 बजे तक हमें कोई गाड़ी नहीं मिली। अंततः एक गाड़ीवान हमें अपनी गाड़ी में ले जाने को तैयार हुआ। परन्तु उसने पहले ही यह बात खोल ली कि हमारे लिए गाड़ी की कोचवानी वह नहीं करेगा।

लेख का शेष भाग कल.....

वह समाज जिसे हिंदुओं ने बनाया

श्रृंखलावार भाग नंबर 12

कल के लेख का शेष भाग.....

ऐसी है जाति और ऐसी है जाति व्यवस्था। सवाल यह है कि हिंदू समाज संगठन को जानने के लिए क्या इतनी जानकारी पर्याप्त है? हिंदू समाज संगठन के रूढ़ स्वरूप को समझने के लिए जाति और जाति व्यवस्था का ज्ञान पर्याप्त है। हमें इन तथ्यों से अधिक की जानकारी आवश्यक नहीं कि हिंदू जातियों में बंटे हैं और जातियां ऐसी व्यवस्था का गठन करती हैं, जिसमें सब एक ऐसे धागे पर टंगे रहते हैं, जो व्यवस्था में इस प्रकार पिरोया जाता है कि एक जाति को दूसरी जाति से लपेटते और अलग करते समय वह उन्हें इस प्रकार धारण करे, जैसे वह टेनिस की ऐसी गेंदों की माला हो, जो एक-दूसरे के ऊपर टंगी हो। लेकिन जाति के चेतन स्वरूप को समझने के लिए इतना पर्याप्त नहीं होगा। जाति के ढांचे के मूर्त रूप को समझने के लिए जाति-व्यवस्था के अलावा जाति के एक अन्य विशिष्ट लक्षण पर ध्यान देना जरूरी है और वह है, वर्ग व जाति-व्यवस्था।

जाति और वर्ग की धारणाओं का आपसी रिश्ता दिलचस्प विवाद का विषय रहा है। कुछ कहते हैं कि जाति और वर्ग, दोनों एक जैसे हैं और दोनों में कोई भेद नहीं है। पर कुछ अन्य कहते हैं कि जाति की संकल्पना वर्ग की संकल्पना के मूलतः प्रतिकूल है। जाति के इस पहलू के बारे में अब आगे और प्रकाश डाला जाएगा। फिलहाल जाति-व्यवस्था के उस प्रमुख लक्षण पर जोर देना जरूरी है, जिसका उल्लेख इससे पूर्व नहीं किया गया है। वह यह है : यद्यपि जाति की धारणा वर्ग - धारणा से भिन्न और उसके प्रतिकूल है, फिर भी जाति से भिन्न जाति-व्यवस्था एक ऐसी वर्ग-व्यवस्था को मान्यता देती है, जो उपरोक्त क्रमबद्ध दर्जे से कुछ भिन्न है। जिस प्रकार हिंदू अनेक जातियों में बंटे हुए हैं, उसी प्रकार जातियां भी विभिन्न वर्गों में बंटी हुई हैं। हिंदू में जाति-भावना होती है। उसमें वर्ग

- भावना भी होती है।

उसमें जाति - भावना या वर्ग-भावना इस बात पर निर्भर करती है कि उसका टकराव किस जाति से होता है। जिस जाति से उसका टकराव होता है, यदि वह उसके वर्ग की ही जाति है, तो उसमें अपनी जाति - श्रेष्ठता की भावना होती है। यदि

जाति उसके वर्ग के बाहर की होती है तो उसमें वर्ग-श्रेष्ठता आ जाती है। इस बारे में यदि कोई प्रमाण चाहता है तो वह मद्रास और बंबई प्रेसिडेंसी में गैर-ब्राह्मणों के आंदोलन का अध्ययन कर सकता है। ऐसे अध्ययन से कोई संशय नहीं रह जाएगा कि हिंदू के लिए जाति की परिधि, वर्ग परिधि जैसी ही यथार्थ है और जाति- उच्चता, वर्ग उच्चता जैसी ही यथार्थ है।

कहा जाता है कि जाति वर्ग-व्यवस्था का विकसित रूप है। आगे मैं यह सिद्ध करूंगा कि यह निरी बकवास है। जाति वर्ण का विकृत रूप है, जो भी हो, यह विकास विपरीत दिशा में हुआ है। लेकिन जहां जाति ने वर्ण-व्यवस्था को पूर्णतः विकृत कर दिया है, वहां उसने वर्ण-व्यवस्था से वर्ग-व्यवस्था उधार ले ली है। वास्तव में वर्ग, जाति-व्यवस्था, वर्ण-व्यवस्था के वर्ग विभेदों का बहुत कुछ अनुसरण करती है।

यदि जाति-व्यवस्था पर इस दृष्टिकोण से विचार करें तो हमें



अनेक वर्ग मिलेंगे, जो जाति-व्यवस्था के इस पिरामिड में बड़े-बड़े शिला खंडों की तरह आर-पार एक के ऊपर एक व्यवस्थित हैं। पहला वर्ग उस व्यवस्था का है, जिसे चातुर्वर्ण्य कहा जाता है। चातुर्वर्ण्य की

प्राचीन व्यवस्था में प्रथम तीन वर्णों अर्थात् ब्राह्मणों, क्षत्रियों और वैश्यों को एक वर्ग तथा चौथे वर्ण अर्थात् शूद्र को दूसरे वर्ग में रखकर दोनों के बीच अंतर मिलता है। प्रथम तीन वर्णों को द्विज वर्ग माना गया है। शूद्र को द्विज वर्ग नहीं माना गया। विभेद का आधार यह है कि प्रथम तीन को यज्ञोपवीत धारण करने और वेद के अध्ययन का अधिकार है। शूद्र को दोनों में से कोई भी अधिकार नहीं है। इसी कारण उसे द्विज वर्ग में नहीं माना गया। यह अंतर अब भी है। यह वर्तमान वर्ग-भेद का आधार है। उसने जातियों को दो वर्णों में बांट दिया है। एक वर्ग वह है, जो शूद्रों के विशाल वर्ग से जन्मा है और दूसरा वर्ग वह है, जो ब्राह्मणों, क्षत्रियों तथा वैश्यों के तीन वर्गों से पैदा हुआ है। वर्ग-भेद की यही परतें उच्च जाति और निम्न जाति कही जाती हैं, और जो उच्च वर्ण की जाति तथा निम्न वर्ण की जाति के क्रमशः लघु रूप हैं

इस पिरामिड में चट्टान की एक परत और है। यह चतुर्थ वर्ण की

जाति के ठीक नीचे स्थित है। यह परत चार वर्णों अर्थात् पहले तीन अर्थात् ऊंची जाति तथा चतुर्थ वर्ण से अर्थात् नीति जाति से उत्पन्न सभी जातियों के बाद की जातियों की परत है, जिन्हें मैं अवशिष्ट कहता हूँ। यह अपने से ऊपर वाली परत की जातियों को उच्च मानती है। यह भी एक वास्तविक परत है। यह उस सुपरिभाषित विभेद का अनुसरण करती है, जो चातुर्वर्ण्य का मूल सिद्धांत था। जैसा कि बताया गया है, चातुर्वर्ण्य ने चार वर्णों के बीच विभेद किया। उसने तीन वर्णों को चौथे से उच्च माना। लेकिन उसने वैसा ही स्पष्ट विभेद उन जातियों के बीच किया, जो चातुर्वर्ण्य के भीतर और जो चातुर्वर्ण्य के बाहर थीं। इस विभेद को व्यक्त करने के लिए उसके पास शब्दावली थी। जो चातुर्वर्ण्य के भीतर थे, चाहे उच्च थे या नीच, ब्राह्मण थे अथवा शूद्र, वे सवर्ण कहलाए अर्थात् उन पर वर्ण की मुहर नहीं लगी थी। चारों वर्णों से उत्पन्न जातियों को सवर्ण हिंदू कहा जाता है। अंग्रेजी मे उसे ‘कास्ट हिंदूज’ कहा जाता है। ‘शेष’ अवर्ण हैं, जिन्हें आजकल यूरोपीय ‘नान - कास्ट हिंदूज’ कहते हैं, यानी वे जो चार मूल जातियों अथवा वर्णों से बाहर हैं।

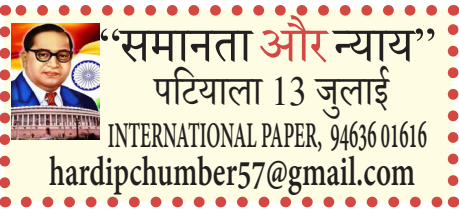
जाति-व्यवस्था के बारे में जो अधिकतर लिखा- पढ़ा गया है, उसका संबंध अधिकांशतः सवर्ण हिंदुओं की जाति व्यवस्था से है। अवर्ण हिंदुओं के बारे में बहुत थोड़ी जानकारी है। ये अवर्ण हिंदू कौन हैं, हिंदू समाज में उनका क्या स्थान है, सवर्ण हिंदुओं से उनका क्या संबंध है, ये ऐसे प्रश्न हैं, जिनकी ओर अभी तक कोई ध्यान नहीं दिया गया है। मेरा विश्वास है कि इन प्रश्नों का विचार किए बिना हमें हिंदुओं द्वारा बनाए गए सामाजिक ढांचे की सही तस्वीर नहीं मिल सकती। सवर्ण हिंदुओं तथा अवर्ण हिंदुओं के बीच के वर्ग विभेद को निकाल देना, ग्रिम की परी कथा में से डाइनों, बैतालें और राक्षकों के वर्णन को निकाल देना जैसा है।

लेख का शेष भाग कल.....

बाबा साहेब
कहते हैं



हिमाचल प्रदेश: आपदा में कई घर बहे, परिवार उजड़े, एक हफ्ते बाद अभी भी कई लोग लापता



हिमाचल प्रदेश के मंडी ज़िले की सेराज घाटी में क़रीब पंद्रह दिन पहले भारी बारिश से कैसी तबाही मची थी, उसकी पूरी तस्वीर धीरे-धीरे सामने आ रही है।

आपदा के बाद यहां तबाही के निशान बिखरे पड़े हैं। पहाड़ियों पर हर तरफ मलबा और पत्थर नज़र आते हैं। सेराज घाटी का एक हिस्सा बारिश से हुई तबाही में पूरी तरह बर्बाद हो गया है। फिलहाल राहत और पुनर्वास का काम जारी है।

सेराज घाटी के देजी गाँव के 35 साल के मुकेश कुमार ने फ़ोन पर दुखी आवाज़ में कहा, “अब क्या बोलें?” कुछ नहीं बचा.”

मुकेश कहते हैं कि इस आपदा ने उनके पास ज़िंदगी फिर से शुरू करने के अलावा कोई और रास्ता नहीं छोड़ा है।

हिमाचल प्रदेश के मंडी ज़िले की सेराज घाटी में क़रीब पंद्रह दिन पहले भारी बारिश से कैसी तबाही मची थी, उसकी पूरी तस्वीर धीरे-धीरे सामने आ रही है।

आपदा के बाद यहां तबाही के निशान बिखरे पड़े हैं। पहाड़ियों पर हर तरफ मलबा और पत्थर नज़र आते हैं। सेराज घाटी का एक हिस्सा बारिश से हुई तबाही में पूरी तरह बर्बाद हो गया है। फिलहाल राहत और पुनर्वास का काम जारी है।

सेराज घाटी के देजी गाँव के 35 साल के मुकेश कुमार ने फ़ोन पर दुखी आवाज़ में कहा, “अब क्या बोलें?” कुछ नहीं बचा.”

मुकेश कहते हैं कि इस आपदा ने उनके पास ज़िंदगी फिर से शुरू करने के अलावा कोई और रास्ता नहीं छोड़ा है।

30 जून और एक जुलाई की दरम्यानी रात को बारिश के कारण अचानक आई बाढ़ में मुकेश का पूरा परिवार बह गया। उनकी पत्नी, दो बच्चे (तीन साल की बेटी और नौ साल का बेटा) और माता-पिता बह गए।

मुकेश कहते हैं कि उनके परिवार के सदस्यों का अभी तक कोई पता नहीं चला है।

मुकेश का कहना है, “मैं उस रात किसी काम से अपने गाँव से कुछ किलोमीटर दूर थुनाग में था। रात में ज़ोरदार बारिश हुई और मैंने देखा कि पहाड़ी से पानी तेज़ी से नीचे आ रहा है, वो अपने रास्ते में आने वाली हर चीज़ को बहा ले जा रहा है। मैं डर गया.”

“सुबह कुछ देर के लिए बारिश रुक गई थी। सड़क से संपर्क नहीं होने से घर आने के लिए मैं क़रीब 5-6 किलोमीटर पैदल चला। हर जगह मलबा देखकर मैं दंग रह गया। न कोई परिवार था, न घर, न कोई खेती की ज़मीन, बस कुछ था तो पत्थर, कीचड़ और पानी.”

तब से वो एनडीआरएफ़ और अन्य ग्रामीणों के साथ पहाड़ी से नीचे मलबे में अपने परिवार को लगातार खोज रहे हैं, लेकिन अब तक उनका कोई सुराग नहीं मिला है।

मुकेश पेशे से किसान हैं और वो कहते हैं कि उनकी चार बीघा ज़मीन पूरी तरह पानी में बह गई है।

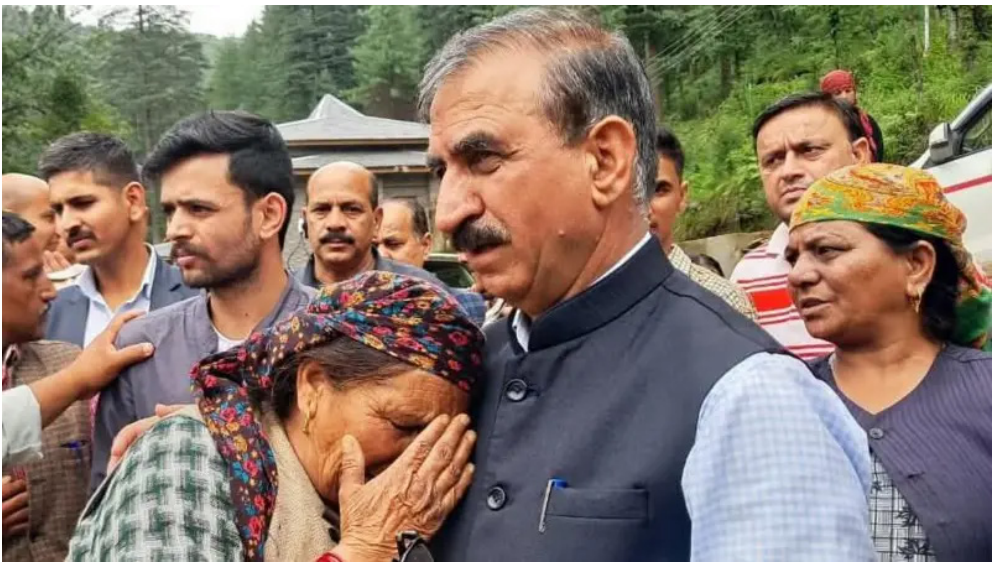
मंडी में प्रवदा पंचायत के गोहर गांव में ग्यारह साल की निकिता कुमारी अभी ज़िंदगी के बारे कुछ समझ भी नहीं पाई हैं, और उनका सबकुछ खो चुका है।

स्थानीय लोगों ने बताया कि 30 जून की रात निकिता की मां, पिता और दादी पानी की तेज़ धार को घर से दूर मोड़ने के लिए निकले थे। उस वक़्त निकिता सो रही थी। लेकिन पानी की धार अचानक और तेज़ हो गई और उसमें निकिता को छोड़ परिवार के अन्य सभी लोग बह गए।

प्याला गाँव की 27 साल की महेशा कुमारी भी सदमे में हैं। इस बारिश के कारण आई तेज़ बाढ़ में उनकी बड़ी बहन, 32 साल की कांता देवी और उनकी तीनों बेटियां पानी के तेज़ बहाव में बह गए।

बच्चियों की उम्र 11 साल, पांच साल और तीन साल थी। महेशा कुमारी ने फ़ोन पर बताया, “सब कुछ इतनी जल्दी ख़त्म हो गया कि अब भी यकीन नहीं हो रहा है। मेरी बहन का घर मेरे घर से महज़ आधा किलोमीटर दूर था, लेकिन वहां अब ज़िंदगी की कोई निशानी नहीं बची है.”

ने बताया कि उनके बहनोई दर्जी का काम करते हैं और 30 जून को किसी काम से अपने गांव मुराहला गए हुए थे। उस रात



कांता देवी अपनी तीनों बेटियों के साथ घर पर थीं।

महेशा ने बताया, “अचानक तेज़ बारिश शुरू हो गई और पूरे इलाके में पानी भर गया। मैं और मेरे माता-पिता घर से बाहर निकलकर पास की किसी दूसरी इमारत में चले गए.”

“जब गाँव वाले सुबह मेरी बहन और उनकी बेटियों को ढूँढ़ते हुए हमारे घर आए, तब हमें घटना के बारे में जानकारी मिली.”

महेशा ने रोते हुए बताया, “रात में घना अँधेरा था और हमें इतना डर लग रहा था कि उस वक़्त किसी सुरक्षित जगह पर जाने के अलावा हमें और कुछ सूझ नहीं रहा था। फ़ोन सिमल बंद हो गए थे। मेरी बहन शायद अपनी तीनों बेटियों के साथ घर से बाहर नहीं निकल पाई थी.”

कांता और उनकी तीनों बेटियां अभी भी लापता हैं और 11 दिनों की तलाश में अब तक कोई सफलता नहीं मिल पाई है।

महेशा कुमारी ने बताया, “हमारे गाँव की 90 फ़ीसदी ज़मीन इस आपदा में बह गई। हमारे गाँव के 85-90 साल के बुज़ुर्गों ने भी कहा कि उन्होंने भी अपनी पूरी ज़िंदगी में ऐसी आपदा नहीं देखी.”

राकचुई के वीरेंद्र ठाकुर की सौतेली मां इस आपदा के बाद से लापता हैं.

वीरेंद्र ने बताया, “हम सब सो रहे थे। अचानक मुझे भूकंप जैसा कुछ महसूस हुआ और मैं उठ गया। बाहर का मंज़र देखकर डर लग रहा था.”

“तेज़ बारिश के बीच भारी मात्रा में पानी और चट्टानें मेरे घर से पास से निकल रही थी। मैंने अपने परिवार के लोगों को बाहर निकलने को कहा और हम उफनते नालों से बचते हुए दूसरी जगह चले गए। हालाँकि इस बारिश में रसोई में सो रही मेरी सौतेली मां बह गई.”

वीरेंद्र ठाकुर ने हाल ही में बैंक से कर्ज़ लेकर एक सेब का बाग लगाया था, जो इस बारिश में पूरी तरह बर्बाद हो गया।

उनकी 10 बीघा ज़मीन का एक बड़ा हिस्सा इस पानी में बह गया है और उनके घर को भी काफ़ी नुक़सान हुआ है।

वीरेंद्र ने कहा कि जो भी थोड़ी-बहुत सेब की फसल बची है, उसे समय पर बाज़ार पहुंचाने के लिए ज़रूरी है कि जल्दी से सड़क बन जाए।

ज़िला प्रशासन के आँकड़ों के मुताबिक़ सेराज इलाके और इसके आसपास बादल फटने की 14 घटनाओं में 15 लोगों की मौत हो गई है और 27 लोग लापता हैं। इनमें से 11 लोग पखरेल पंचायत के देजी गाँव के हैं।

सेराज घाटी के स्थानीय लोगों ने बताया कि कभी हरी-भरी रही यह घाटी अब तबाही की तस्वीर में बदल गई है। यहां हर तरफ मलबा, उखड़े हुए पेड़ बिखरे हैं और कुछ जगहों पर विकास के नामोनिशान तक नहीं बचे हैं।

इलाके में घर और ज़मीन, पानी के तेज़ बहाव में बह गए हैं, दूसरी जगहों से सड़क संपर्क टूट गया है। यहां फ़ोन, बिजली और पानी की आपूर्ति ठप हो गई है।

सेराज घाटी के कई हिस्से अंदर से कट गए हैं, जिनमें थुनाग, बगस्याड़ और जंजैहली इलाके सबसे ज़्यादा प्रभावित हैं।

कुछ दिन पहले थुनाग तक सड़क संपर्क बहाल कर दिया गया है, जिससे राज्य सरकार को राहत और पुनर्वास के काम को आगे बढ़ाने में मदद मिली है। इलाके में मुख्य रूप से प्रभावित लोगों के लिए प्रशासन की तरफ से राशन, कंबल और अन्य ज़रूरतों की व्यवस्था की गई है।

सेराज घाटी के ज़्यादातर लोग किसान, बागवान या कुशल मज़दूर हैं। यहां के कुछ लोग सरकारी नौकरियों में भी हैं। इस दुर्गम इलाके में उनका जीवन पहले से ही मुश्किलों से भरा था। अधिकतर लोगों के घर या तो बह गए हैं, बुरी तरह

क्षतिग्रस्त हो गए हैं या रहने के लिए असुरक्षित हो गए हैं। इसलिए उन्हें दूसरी इमारतों, विश्राम गृहों और स्कूलों में शरण लेनी पड़ रही है।

एक ही रात में कई बार बादल फटने की घटनाओं से उन्हें जान-माल के नुक़सान तो हुआ ही है, इस कारण उनकी ज़िंदगी भी पूरी तरह अस्त-व्यस्त हो गई है। हालात को देखकर लगता है कि इन लोगों की ज़िंदगी को सामान्य होने में काफ़ी समय लगेगा।

ज़िला प्रशासन, राज्य आपदा प्रबंधन प्राधिकरण (एसडीएमए), एनडीआरएफ़, एसडीआरएफ़, स्थानीय पुलिस और यहां तक कि गाँवों के स्थानीय स्वयंसेवक बचाव, राहत और पुनर्वास के काम में लगे हुए हैं।

जिन इलाक़ों में राहत सामग्री पहुंचाना अभी भी कठिन हो रहा है, वहां ज़िला अधिकारी खच्चरों की मदद ले रहे हैं।

‘नए सिरे से ज़िंदगी शुरू करनी होगी

पखरैल पंचायत के एक सामाजिक कार्यकर्ता और किसान अच्छर सिंह ने बताया, “हमें थुनाग तक पहुँचने के लिए छह से सात किलोमीटर तक पैदल चलना पड़ रहा है ताकि हम अपना फ़ोन और पावर बैंक चार्ज कर सकें। हम बिजली और पानी के बिना बड़ी मुश्किल से काम चला रहे हैं.”

वो कहते हैं, “ज़्यादातर लोगों ने अपना घर, अपना सामान और साथ-साथ रोज़गार खो दिया है। उनकी ज़मीन बह गई है। ज़्यादातर लोगों को अब नए सिरे से ज़िंदगी की शुरुआत करनी होगी.”



लेकिन इस आपदा में यहां लोगों के बीच की सामुदायिक भावना भी सामने आई है। लोग न केवल सुरक्षित स्थानों पर एक-दूसरे की मदद कर रहे हैं, बल्कि मरम्मत के काम में भी स्वेच्छा से जुटे हुए हैं।

बड़योगी गांव (जंजैहली के नीचे) की किसान हिमा देवी ने बताया, “हमारे गांव में भी नुक़सान हुआ है। यहां किसी की मौत तो नहीं हुई, लेकिन पानी के पाइप और पैदल पुल बह गए हैं। गांववाले आईपीएच (लोक स्वास्थ्य) विभाग और अन्य सरकारी कर्मचारियों की मदद कर रहे हैं.”

सोनिया गांधी ने 15 जुलाई को बुलाई अहम बैठक, कांग्रेस की रणनीति को दिया जाएगा अंतिम रूप



कांग्रेस संसदीय दल की नेता सोनिया गांधी संसद के मानसून सत्र के लिए पार्टी की रणनीति को अंतिम रूप देने के वास्ते मंगलवार को एक अहम बैठक की अध्यक्षता करेंगी। संसद के मॉनसून सत्र के हंगामेदार रहने की उम्मीद है क्योंकि कांग्रेस पार्टी सरकार को कई मुद्दों पर घेरने की योजना बना रही है।

विपक्षी दल बिहार में मतदाता सूची के विशेष गहन पुनरीक्षण संबंधी निर्वाचन आयोग के कदम पर कड़ी आपत्ति जता सकते हैं। इसके अलावा कांग्रेस पहलगाम हमले, ऑपरेशन



सिंदूर और उसके बाद की कूटनीतिक गतिविधियों पर चर्चा की मांग भी करती रही है। पार्टी सूत्रों ने बताया कि बैठक में कांग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे और लोकसभा में नेता प्रतिपक्ष राहुल गांधी समेत अन्य नेताओं के शामिल होने की उम्मीद है। बैठक की अध्यक्षता सोनिया गांधी अपने 10 जनपथ स्थित आवास पर करेंगी। सरकार ने घोषणा की है कि संसद का मानसून सत्र

उन्होंने बताया कि जंजैहली घाटी में अभी भी सड़क संपर्क की दिक्कत है।

उनका कहना है, “इस हफ्ते एक बार किसी रिश्तेदार से कुछ सेकंड के लिए बात हो पाई थी। उन्होंने बताया कि बिजली और नेटवर्क की दिक्कत के चलते फ़ोन काम नहीं कर रहे हैं.”

हिमा देवी ने कहा कि उन्हें बगस्याड़ के शरण गाँव के बारे में सोचकर बहुत दुख हो रहा है, जहाँ वे पत्नी-बढ़ी थीं। वो कहती हैं कि उन्हें पता चला कि शरण की खूबसूरत समतल ज़मीन इस आपदा में पूरी तरह से नष्ट हो गई.

राज्य और केंद्र सरकार से मदद का भरोसा

हिमाचल प्रदेश के मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंह सुक्खू ने इस हफ़्ते की शुरुआत में दूसरी बार सेराज के बारिश और बाढ़ प्रभावित इलाकों का दौरा किया और स्थानीय लोगों से बात की।

उन्होंने बुधवार को विपक्ष के नेता जय राम ठाकुर के साथ सेराज घाटी के थुनाग इलाके में हुए नुक़सान का भी जायज़ा लिया।

मुख्यमंत्री ने लोगों को भरोसा दिया कि राज्य सरकार बेघर हुए लोगों और उनकी ज़मीनों को हुए नुक़सान का आकलन करने के बाद, उनके जीवन को फिर से पटरी पर लाने के साथ-साथ इलाके में बुनियादी सुविधाओं को बहाल करने के लिए हर संभव मदद करेगी।

सुक्खू ने लोगों से कहा कि वे अपना घर नालों से दूर और



सुरक्षित जगहों पर बनाएं.

उन्होंने कहा, “इस इलाके में ज़्यादातर लोगों की ज़मीन बह गई है। मैं बीजेपी सांसदों से आग्रह करता हूँ कि वे केंद्र सरकार से लोगों को फिर से बसाने के लिए वन भूमि उपलब्ध कराने की मांग में राज्य सरकार का सहयोग करें.”

इस बीच, हिमाचल प्रदेश से ताल्लुक रखने वाले केंद्रीय मंत्री और बीजेपी राष्ट्रीय अध्यक्ष जेपी नड्डा ने भी सेराज के प्रभावित इलाक़ों में स्थिति का जायज़ा लिया।

उन्होंने लोगों के राहत और पुनर्वास के लिए केंद्र सरकार की ओर से हर संभव मदद देने का भरोसा दिया है।

बना रही है।

सरकार, ‘परमाणु क्षति के लिए नागरिक दायित्व अधिनियम’ और ‘परमाणु ऊर्जा अधिनियम’ में संशोधन करने की योजना बना रही है ताकि परमाणु क्षेत्र को निजी क्षेत्र के लिए खोलने संबंधी केंद्रीय बजट की घोषणा पर अमल किया जा सके। विपक्ष ‘ऑपरेशन सिंदूर’ पर बहस की मांग कर रहा है।

विपक्षी दल अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रंप के उस दावे पर भी सरकार से जवाब मांग रहे हैं जिसमें उन्होंने भारत और पाकिस्तान के बीच सैन्य संघर्ष को समाप्त कराने में मध्यस्थता का दावा किया है। हालांकि सरकार ने ट्रंप के दावों को खारिज किया है।

ओडिशा: कॉलेज छात्रा की आत्महत्या की कोशिश का मामला, नवीन पटनायक ने कहा- राज्यपाल हस्तक्षेप करें



ओडिशा के बालेश्वर स्थित फ़कीर मोहन कॉलेज की एक छात्रा के, एक अध्यापक पर यौन उत्पीड़न का आरोप लगाते हुए आत्महत्या की कोशिश करने के मामले में ओडिशा के पूर्व मुख्यमंत्री नवीन पटनायक ने राज्यपाल से संज्ञान लेने की अपील की है।

नवीन पटनायक ने एक्स पर पोस्ट किया, “छात्रा का कथित तौर पर यौन उत्पीड़न किया गया, टीचर की तरफ से उनसे बार-बार सेक्सुअल

फ़ेवर की मांग की गई। प्रिंसिपल को लिखे एक पत्र में छात्रा ने कहा था कि उन्होंने पहले भी आत्महत्या की कोशिश की थी, लेकिन उन्हें बचा लिया गया था।”

“कई महीनों तक वो डर और पीड़ा में रहीं, फिर एक जुलाई को उन्होंने परेशान हो कर मदद की गुहार लगाई और सोशल मीडिया पर कई बड़े अधिकारियों को टैग करते हुए अपनी परेशानी बताई। लेकिन कोई कार्रवाई नहीं हुई।”

नवीन पटनायक ने आगे लिखा, “ये घटना सच्चाई को सामने लाती है कि उन्हें न्याय नहीं मिला। उन्होंने कॉलेज प्रिंसिपल से लेकर

उच्च शिक्षा मंत्री और केंद्रीय मंत्री और मुख्यमंत्री से बार-बार गुहार लगाई।”

“हमारे उच्च शिक्षा के फ्रेमवर्क में गवर्नर सरकारी यूनिवर्सिटीज के चांसलर होते हैं, वो एफएम कॉलेज के भी चांसलर हैं। मैं गवर्नर से अपील करता हूं कि वो इस मामले में संज्ञान लें और हस्तक्षेप करें ताकि छात्रा को न्याय मिल सके।”

छात्रा अभी अस्पताल में भर्ती है और उसका इलाज चल रहा है। मुख्यमंत्री मोहन चरण मांझी से इससे पहले कहा था कि छात्रा की हालत नाजुक हैं और ज़रूरत पड़ी तो छात्रा को दिल्ली एम्स के लिए एयर लिफ्ट भी कराया



जा सकता है।

(आत्महत्या एक गंभीर मनोवैज्ञानिक और सामाजिक समस्या है। अगर आप भी तनाव से गुज़र रहे हैं तो भारत सरकार की जीवनसाथी हेल्पलाइन 18002333330 से मदद ले सकते हैं। आपको अपने दोस्तों और रिश्तेदारों से भी बात करनी चाहिए.)

बहन कुमारी मायावती जी ने कई राज्यों के प्रभारियों संग की महत्वपूर्ण बैठक — संगठन को मज़बूती देने पर हुआ गहन मंथन



बंगा, चरनजीत सल्ला- आज दिनांक 13जुलाई 2025 को बहुजन समाज पार्टी की राष्ट्रीय अध्यक्ष एवं पूर्व मुख्यमंत्री आदरणीया बहन कुमारी Mayawati जी ने विभिन्न राज्यों के स्टेट प्रभारियों के साथ एक महत्वपूर्ण बैठक की। इस बैठक में संगठनात्मक ढांचे को सशक्त बनाने, आने वाले चुनावों की तैयारियों, और बहुजन समाज के हितों को मज़बूती से आगे बढ़ाने पर विस्तार से चर्चा हुई। बैठक में राष्ट्रीय कोऑर्डिनेटर आदरणीय राजारामरसाहब जी, माननीय एमएलसी श्री अंतर सिंह राव जी, तथा तेलंगाना



राज्य के वारिष्ठ सदस्य दिवा कि— बहुजन समाज पार्टी सिर्फ़ एक राजनीतिक दल नहीं, बल्कि सामाजिक न्याय और समता की क्रांति का प्रतिनिधि आंदोलन है। संगठन को हर स्तर पर मज़बूत करने के लिए निष्ठा, अनुशासन और निरंतर सक्रियता ज़रूरी है।

सभी पदाधिकारी गांव, गली और बूथ स्तर तक बहुजन विचारधारा को पहुंचाने में अपनी पूरी ताकत लगाएं। बहन जी ने विशेष रूप से यह निर्देश दिया कि सभी राज्य प्रभारी अपने-अपने क्षेत्रों में समाज के वंचित, शोषित और उपेक्षित वर्गों से सीधा संवाद बनाए रखें, ताकि पार्टी की नीतियों और मिशन को जन-जन तक पहुंचाया जा सके।

इस बैठक से यह स्पष्ट संदेश गया कि बहुजन समाज पार्टी आगामी समय में पूरे देश में अपनी सांगठनिक ताकत और वैचारिक स्पष्टता के साथ एक निर्णायक भूमिका में आने को तैयार है।

जयभीम | बहुजन समाज पार्टी जिंदाबाद |

पालीगंज में बहुजन समाज पार्टी का विधानसभा स्तरीय कार्यकर्ता सम्मेलन सम्पन्न



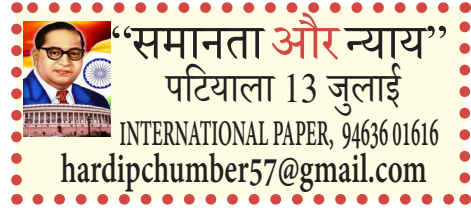
बंगा, चरनजीत सल्ला- पालीगंज (बिहार): बहुजन समाज पार्टी (बसपा) के तत्वाधान में पालीगंज विधानसभा स्तरीय कार्यकर्ता सम्मेलन



का आयोजन नेशनल Ram Ji Gautam साहब कॉर्डिनेटर एवं राज्यसभा सांसद आदरणीय Er

सम्मेलन का मुख्य उद्देश्य संगठन को जमीनी स्तर पर और मज़बूत करना तथा आगामी विधानसभा चुनाव के लिए रणनीति तैयार करना था। पार्टी नेताओं ने

कर्नाटक: गुफा में अपनी दो बच्चियों के साथ मिली रूसी महिला ने क्या बताया



कर्नाटक के उत्तर कन्नड़ के सुदूर इलाक़े की एक गुफा में पुलिस को एक रूसी महिला और दो बच्चियां मिली हैं।

पुलिस की गश्ती टीम को गुफा की एंट्री पर लगभग “700 से 800 मीटर नीचे” कुछ कपड़े दिखे थे, जिससे उन्हें गुफा में किसी के होने का संकेत मिला।

जब गश्ती टीम जंगल से गुज़र रही थी, तब उन्हें एक विदेशी बच्ची गुफा से दौड़कर बाहर निकलती दिखी। बच्ची को जंगल में देखकर पुलिस टीम को हैरानी हुई।

पुलिस ने क्या बताया

उत्तर कन्नड़ ज़िले के पुलिस अधीक्षक एम नारायण ने बीबीसी हिंदी को बताया, “हमें गुफा के



आसपास साप रंगत दिखे थे। ये इलाक़ा इसलिए भी खतरनाक है क्योंकि पिछले साल रामतीर्थ पहाड़ियों के आसपास भूस्खलन हुआ था। इसलिए पुलिस टीम अच्छी तरह से इस इलाक़े में गश्त लगा रही थी।”

हालांकि, 40 साल की रूसी महिला नीना कुटीना और उनकी दोनों बेटियां प्रेमा (छह साल) और एमा (चार साल) उस जगह पर काफी आराम से थीं।

पुलिस अधीक्षक ने कहा, “हमें उन्हें ये समझाने में थोड़ा समय लगा कि वहां रहना खतरनाक है।”

एक हफ़्ते पहले, नीना कुछ सब्जियां और राशन का

सामान लेकर आई थीं और खाना पकाने के लिए उन्होंने जंगल की लकड़ी का इस्तेमाल किया था। पुलिस को वहां नूडल्स के पैकेट और एक लोकप्रिय ब्रांड के सलाद का पैकेट मिला था।

पुलिस अधिकारी ने कहा, “हमारी टीम ने उन्हें पांडुरंग विठ्ठल की मूर्ति की पूजा करते हुए भी पाया। महिला ने कहा कि भगवान कृष्ण ने उन्हें ध्यान करने के लिए भेजा है और वह तपस्या कर रही हैं।”

वापस रूस भेजा जाएगा

नीना ने पुलिस को बताया कि उनका पासपोर्ट खो गया था, लेकिन पुलिस और वन

अधिकारियों ने उनका पासपोर्ट खोज निकाला। उनका कहना है कि वो अक्सर भारत आती-जाती रहती थीं, लेकिन उनका वीज़ा 2017 में ही एक्सपायर हो गया था।

नीना 18 अक्टूबर 2016 से 17 अप्रैल 2017 तक बिज़नेस वीज़ा पर भारत आई थीं। गोवा फ़ॉरनर्स रीजनल रजिस्ट्रेशन ऑफ़िस (एफ़आरआरओ) ने उन्हें 19 अप्रैल 2018 को एंज़िट परमिट जारी किया था। वो नेपाल गईं और फिर बाद में आठ सितंबर 2018 को भारत लौट आईं।

फ़िलहाल पुलिस महिला को एक आश्रम और बच्चों को एक बाल गृह ले गई है। अधिकारियों का कहना है कि नीना और बच्चों को बेंगलुरु के विदेशी नागरिकों के लिए बने डिटेंशन सेंटर में लाया जाएगा और फिर रूस भेज दिया जाएगा।

भाषा विवाद घातक, भारतीयता पर गर्व करके कार्य करना चाहिए, बोलीं मायावती

बसपा प्रमुख मायावती ने भाषा विवाद पर चिंता व्यक्त करते हुए कहा कि यह घातक है और लोगों की सुरक्षा सुनिश्चित की जानी चाहिए। उन्होंने मुंबई जैसे शहरों में, जो देश की आर्थिक राजधानी हैं, सभी नागरिकों की सुरक्षा की गारंटी देने की आवश्यकता पर बल दिया।



लखनऊ: बहुजन समाज पार्टी (बसपा) की राष्ट्रीय अध्यक्ष मायावती ने भाषा पर हो रहे विवाद पर चिंता जाहिर की है। उन्होंने कहा कि इस पर संज्ञान लेकर लोगों के जानमाल की सुरक्षा करनी चाहिए। बसपा प्रमुख मायावती ने रविवार को राजधानी लखनऊ में सात राज्यों में संगठन के कामकाज की समीक्षा की। वहीं, अन्य सियासी मुद्दों पर चिंतन किया। ये सात राज्य महाराष्ट्र, गुजरात, तेलंगाना, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, तमिलनाडु और केरल हैं।



बीएसपी द्वारा जारी प्रेस विज्ञप्ति में बताया गया कि महाराष्ट्र, तमिलनाडु जैसे राज्यों में भाषा संबंधी विवाद घातक है। उन्होंने कहा कि ऐसा तब होता है जब धर्म, क्षेत्र, जाति और भाषा आदि की संकीर्ण राजनीति लोगों की देशभक्ति और उनके देश प्रेम पर हावी होने लगती है। हर भारतीय को भारतीयता पर गर्व करके कार्य करना चाहिए। खासकर मुंबई देश

की आर्थिक राजधानी है, जहां से देश के सभी राज्यों के लोगों का सीधा वास्ता है और उन्हें उनके जान, माल और मजहब के सुरक्षा की गारंटी सरकार को ज़रूर सुनिश्चित करनी चाहिए। केन्द्र सरकार को भी इसमें ज़रूर रुचि लेनी चाहिए।

मायावती ने कहा कि कर्नाटक में कांग्रेस पार्टी और सरकार के राजनीतिक गुटबाजी से वहां कानून का राज प्रभावित हो रहा है।

खासकर गरीब लोगों पर इसका दुष्प्रभाव पड़ रहा है। उन्होंने कहा कि यहां भी धार्मिक उन्माद और जातिवाद लोगों के जीवन को त्रस्त कर रहा है। मायावती के दक्षिण के अन्य राज्यों- तेलंगाना, आंध्र प्रदेश, तमिलनाडु और केरल की स्थिति पर भी चिंता जताई।

उन्होंने कहा कि बसपा ने उत्तर प्रदेश में अपने चार बार के शासनकाल के दौरान सुशासन की मिसाल कायम की थी। समीक्षा बैठक में सबसे पहले पार्टी संगठन की कमेटियों के गठन के बारे में दो मार्च को लखनऊ की विशेष बैठक में दिए गए दिशा-निर्देशों की प्रगति रिपोर्ट ली गई।